

UBICE IZ POTAJE

ROBERT VILSON

Preveo
Vladimir D. Janković

Laguna

Naslov originala

Robert Wilson
THE HIDDEN ASSASSINS

Copyright © Robert Wilson 2006
Translation Copyright © 2009 za srpsko izdanje, LAGUNA

*Za Džejn i moju majku,
i
Bindi, Sajmona i Ebigejl*

Ovaj roman je u celosti izmišljen. Imena, likovi i događaji opisani u ovoj knjizi plod su autorove mašte. Svaka sličnost sa stvarnim osobama, živim ili mrtvim, sa događajima i mestima – sasvim je slučajna.

OD ISTOG PISCA:

NEMI I UKLETI
SLEPI ČOVEK IZ SEVILJE
MALA SMRT U LISABONU

IZJAVE ZAHVALNOSTI

Ove knjige ne bi bilo bez temeljnog istraživanja obavljenog u Maroku, u koje sam se upustio prevashodno da bih video kako razni slojevi marokanskog društva reaguju na trvenje između islama i Zapada. Želeo bih da zahvalim Lejli na gostoprimstvu, a i na tome što me je upoznala s ljudima iz svih društvenih staleža. Oni su mi omogućili dragocen uvid u arapski pogled na svet. Moram pri tom da naglasim da, premda su svi ti stavovi verno predstavljeni u ovom romanu, nijedan lik ni izbliza ne liči na bilo koju stvarnu osobu, živu ili pokojnu. Svi ti likovi su izdanci moje mašte, stvoreni radi određene uloge u mojoj pripovesti.

Kao i uvek, želim da zahvalim svojim prijateljima Miku Losonu i Hoseu Manuelu Blanku, što su me podržali i – trpeli. Oni su mi umnogome olakšali završnu fazu istraživanja u Sevilji. Zahvalan sam i seviljskoj školi jezika *Link* i svojoj učiteljici Lurdes Martinez, koja je dala sve od sebe ne bih li nekako unapredio svoj španski.

Ima već više od deset godina kako *Harper Kolins* objavljuje moje knjige, i smatram prikladnim da, posle decenije truda koji sam uložio, zahvalim svojoj urednici Džuliji Vizdom, koja ne samo što mi je davala umesne savete u vezi s knjigama koje sam pisao i uspešno ih plasirala na tržište, već je sve to vreme bila i jedan od mojih glavnih pristalica unutar same kuće.

Želeo bih, naposljetku, da zahvalim svojoj ženi Džejn, koja mi je pomagala u istraživanju, terala me da istrajem tokom dugih meseci pisanja i bila moj prvi i neumorni čitalac i kritičar. Neki misle da je teško biti pisac, ali zastanite načas i pomislite kako je to biti piščeva žena, koja mimo sopstvenog posla, i stalnog nastojanja da mužu pruža podršku, mora lično da prisustvuje tolikom mrcvarenju i

mučenju, da bi za to dobila nedovoljno priznanje i sasvim malu nadoknadu, imajući u vidu sve užase kojima je svedok. Tako nešto radi se samo iz ljubavi, i ja sam joj na tome zahvalan, a gledaću da joj vratim dvostruko.

*Dok kruži li kruži u kovitlacu pomamnom,
Soko sokolara i ne vidi više;
Sve se raspada; jezgro ne drži splet;
Puko bezvlašće preuzima svet,
Ide plima, od krvi mutna, i na sve strane
Svetkovina nevinosti u bujici se davi;
Najboljima ponestaje ubeđenja, dok najgore
Ispunjava strastvena silina.*

„Drugi Hristov dolazak“, V. B. Jejts

*A šta bi sad s nama bilo da nije varvarâ?
Pa ti ljudi su, na izvestan način, rešenje.*

„Čekajući varvare“, Konstantin Kavafi

Vest End, London – četvrtak, 9. mart 2006.

„Pa, kako ti je na novom poslu?“, upita Nadžib.

„Radim za tu ženu, zove se Amanda Tarner“, reče Muna. „Nema još ni trideset, a već je šef računovodstva. I znaš šta radim za nju? Rezervišem joj smeštaj za odmor. To, eto, cele nedelje radim.“

„Ide na neko lepo mesto?“

Muna se nasmejala. Volela je Nadžiba. Bio je tako tih, kao da nije od ovoga sveta. Upoznati njega bilo je kao naići na *palmerie** u pustinji.

„Je l' možeš da veruješ, ide na hodočašće“, reče ona.

„Nisam znao da Englezi hodočaste.“

Muna je, zapravo, bila impresionirana Amandom Tarner, ali joj je još više bilo stalo do Nadžibove naklonosti.

„Pa, i nije to baš versko hodočašće. Mislim, ne radi ona to iz verskih pobuda.“

„A kuda ide?“

„U Španiju, nedaleko od Sevilje. Mesto se zove Romerija del Rosio“, reče Muna. „Svet iz cele Andaluzije okuplja se svake godine u seocetu Rosio. Na dan koji nazivaju Trojičnim ponedeljkom iznose Bogorodicu iz crkve, i onda se svi razulare, plešu, svetkuju, ako sam dobro shvatila.“

„Ništa mi nije jasno“, reče Nadžib.

„Ni meni. Ali mogu ti reći da Amanda ne ide tamo da bi prisustvovala toj paradi“, reče Muna. „Ide zato što je to, u stvari,

* Špan.: oaza. (Prim. prev.)

jedna velika zabava koja traje četiri dana – gde se pije, pleše, peva – uostalom, znaš kakvi su Englezi.“

Nadžib klimnu glavom. Znao je on dobro kakvi su Englezi.

„Pa zašto ti je na to otišla cela nedelja?“ , upita on.

„Zato što u Sevilji ne može ni jedan jedini krevet da se nađe, a Amanda ima bezbroj, ali stvarno bezbroj raznih zahteva. Četiri sobe, i to spojene...“

„Četiri sobe?“

„Ide sa svojim momkom Džimom Mejtlandom zvanim Macan“, reče Muna. „Biće tu zatim i njena sestra i *njen* momak, i još dva para. Svi oni rade u istoj firmi u kojoj i Džim – *Kraus, Mejtland, Pauers*.“

„Šta radi Džim u svojoj firmi?“

„To ti je neki fond osiguranja. Ne pitaj me šta to znači“, reče Muna. „Znam samo da su smešteni u zgradi koju nazivaju *Kra*-stavac i da... pogodi koliko je zaradio prošle godine?“

Nadžib je vrteo glavom. On sâm vrlo je malo zarađivao. Toliko malo da mu novac i nije bio važan.

„Osam miliona funti?“ , reče Muna, čikajući ga pitanjem.

„Šta reče?“

„Znam. Ne možeš da veruješ, je l' da? Najslabije plaćen tip u Džimovoj firmi prošle godine je zaradio pet miliona.“

„Sad shvatam zbog čega imaju bezbroj zahteva“, reče Nadžib pijuckajući crni čaj.

„Sve sobe moraju da budu spojene. Žele tamo da prespavaju noć pre hodočašća, a onda još jednu kroz tri dana, pa sledi noć u Granadi, da bi se na kraju vratili u Sevilju na još dva dana. Apartman mora da ima i garažu, jer Džim neće da parkira porše kajen na ulici“, reče Muna. „Znaš li ti šta je porše kajen, Nadžibe?“

„Automobil?“ , reče Nadžib češkajući se po bradi.

„Reći ću ti šta Amanda kaže: tako Džim pokazuje da mu se živo jebe za globalno zagrevanje.“

Nadžib se trgnu, nije od nje bio navikao na takav rečnik, pa požele da Muna ne žudi baš toliko da ostavi na njega utisak.

„Ima pogon na četiri točka“, brže-bolje nastavi Muna, „koji ide dve stotine *pedeset* kilometara na sat. Amanda kaže da lepo

vidiš kako kazaljka na meraču za gorivo pada kad Džim nagazi sto šezdeset. A da znaš, putovaće sa četvoro kola. Mogli bi oni fino da se smeste i u dvoja, ali moraju, eto, da idu sa četvora. Mislim, ono, Nadžibe, ti ljudi su ti... ne možeš da veruješ.“

„O, mislim da mogu, Muna“, reče Nadžib. „Mislim da mogu.“

Londonski Siti – četvrtak, 23. mart 2006.

Stajao je preko puta ulaza u podzemnu garažu. Lice mu se nije videlo, zaklonjeno zamašćenim obrubom od veštačkog krzna na kapuljači zelene parke.* Šetkao se tamo-amo, ruku nabijenih duboko u džepove. Jedna patika mu se raspadala, a pertla na drugoj vukla se i šljepkala o nakvašene, pocepane nogavice izbledelih farmerki, koje kao da su upijale vlagu iz pločnika. Mrmljao je nešto.

Mogao je to biti bilo koji od stotina i stotina onih neprimetnih ljudi koji dolaze u grad da bi živeli u visini gležnja, u nekom podzemnom prolazu, skutreni na kartonima na ulazima u prodavnice, onih što lutaju poput izgubljenih duša u zaboravu čistilišta, a sve vreme su tu, među živima i vidljivima, među onima koji vode prave živote, i imaju svoje poslove, kredite, budućnost i sve što se zamisliti može, uključujući i vreme.

S tim što je ovaj čovek *bio* primećen, kao što smo svi mi, jer svi smo postali epizodisti u tom beskrajnom, jednoličnom filmu svakidašnjice. Često bi on, u rane jutarnje sate, bivao prava zvezda tog mutnog crno-belog dokumentarca, s tek pokojim statistikom u pozadini i slabim saobraćajem u kom, u to doba dana, učestvuju samo trgovci ranoranioci i direktori fondova s Dalekog istoka. Kasnije, kad bi se pootvarale sendvičare, a ulice preplavili bankari, berzanski mešetari i analitičari, našao bi se u izmenjenoj ulozi kao deo „lokalnog kolorita“, i često bi se izgubio negde iza datuma, ili treperavih brojki koje označavaju protok vremena.

* Nepromoćiva krznena bluza s kapuljačom. (Prim. prev.)

I kao što se to događa svim glumcima u skrivenoj kameri, i njegov talenat bio je potpuno neupadljiv, a predispozicije za učešće u rijaliti šouu nimalo uočljive, izuzev kad bi se, iz nekog razloga, nekome učinilo da je baš njegova uloga ona ključna, a urednik svakodnevnog života iznebuha uvideo da se upravo taj glumac našao u središtu pažnje u trenutku kad je poslednji put viđena neka devojčica, ili kad je nestao neki dečak, ili kad su, kako to često biva u filmovima, neka tamo dvojica razmenila tašne.

Ovde, međutim, takvih uzbuđenja nije bilo.

Usamljena osoba muškog ili ženskog pola (zbog kapuljače se čak ni to nije moglo razlučiti) kretala se među gomilom statista, ponekad nošena plimom, katkad u suprotnom smeru. U očima samih statista on je bio statista, i ne samo da im se njegovo prisustvo činilo suvišnim, već im je stalno bio na smetnji. I tako je bilo iz sata u sat, iz nedelje u nedelju, iz meseca u... Tu je bio tek tri meseca. Četiri nedelje mrmljao je sebi u bradu i vukao se preko pukotina na pločniku preko puta podzemne garaže, a onda je – nestao. Rijaliti šou se nastavio i bez njega, i niko nije ni primetio da u tom nemom filmu nema zvezde koju je kamera pratila više od trista šezdeset časova.

Ne bi pomoglo ni da je film bio zvučni. Ništa ne bi bilo jasnije ni da su mu postavili mikrofona u onu groznu, umašćenu kapuljaču parke. Mikrofon bi zabeležio samo mrmljanje jednog slaboumnika s društvene margine koji, onako za sebe, nerazgovetno izgovara podatke o boji, modelu i brojevima registarskih tablica naizgled nasumično izabranih automobila, kao i tačno vreme kada su određena vozila prošla kraj njegove busije na pločniku. Svakako je to bila tek opsesivna radnja jednog ludaka.

Kakva bi to sofisticirana oprema za nadzor prozrela da te oči, skrivene u tami kapuljače, biraju samo ona kola koja ulaze u podzemnu garažu zgrade preko puta ulice? A sve i da takva oprema postoji, ništa ne bi moglo da se poveže, jer da li bi se i pomoću nje došlo do saznanja da se bujica nezanimljivih podataka beleži na hard-disku diktafona veličine dlana u džepu parke?

Tek bi tada stvarni značaj tog izlišnog ljudskog bića isplivao na površinu, a urednik svakodnevnog života, ako bi toga jutro posebno obratio pažnju, uspravio bi se u stolici i pomislio: evo nama zvezde u usponu.

1

Sevilja – ponedjeljak, 5. jun 2006, 16.00

Nema tog leša koji je lep. Čak ni najdarovitiji pogrebnik, genije za *maquillage*,* ne može beživotnom telu vratiti privid života. Ima, međutim, leševa koji su ružniji od ostalih. To su oni koje je u međuvremenu preuzeo neki drugi oblik života. Tečnosti i lučevine tih tela bakterije pretvaraju u nezdrav gas što tiho izvire iz telesnih šupljina i nadima meso, sve dok koža ne nabubri od truleži koju pod sobom krije. Vonj je tako silan da prodire pravo u centralni nervni sistem i postaje nepodnošljiv. Ljudi se unerveze. Bolje je ne prilaziti onima koji stoje preblizu „naduvenka“.

Glavni inspektor Havijer Falkon, kad se suoči s ovakvim lešom, obično bi pribegavao jednoj mantri. Mogao je on da svari svakojaka nasilja učinjena ljudskim telima – rupetine od metaka, ubode noževa, udubljenja od udaraca tupim predmetom, modrice od davljenja, bledilo od otrova – ali ovakvi preobražaji u procesu truljenja, ovakve crkotine i smrad koji se od njih širi, počeli su da mu smetaju. Palo mu je na pamet da bi to, prosto, mogla biti sama psihologija propadanja, nemir koji prožme čoveka kad mu se pred očima ukaže zapravo jedini mogući ishod telesnosti; s tim što nije tu reč o uobičajenom raspadanju kakvo prati smrt, već sama kvarljivost tela – kako se, na toploti, ono što je bila vitka devojka brzo preobražava u otromboljenu sredovečnu gospođu ili, u slučaju ovog tela koje su upravo iskopavali iz smeća na deponiji nedaleko od oboda grada, metamorfoza jednog običnog čoveka u oteklu telesinu sumo rvača.

* Franc.: šminka. (Prim. prev.)

Telo se bilo ukrutilo, i to u krajnje ponižavajućem položaju. Još gorem od onog u kojem ćete zateći poraženog sumo rvača naglavce izbačenog iz ringa koji pada u prvi red raspomamljene svetine, a stidne mu delove krije široka traka *mavašija*; ovaj čovek bio je go. Da je bio odeven, mogli biste pomisliti da je reč o muslimanu koji kleči u molitvi (glavom je bio okrenut prema istoku), ali nije. I izgledao je kao neko ko se priprema da podnese zversko oskrnuće, lica pritešnjenog uz truli ležaj, i kao da ne može da podnese sramotu najružnijeg obesvećenja.

Gledajući taj prizor, Falkon je uvideo da mu se u glavi ne vrti uobičajena mantra, već da mu je svest obuzeta onim što mu se dogodilo baš kad mu je javljeno da je leš pronađen. U nastojanju da pobjegne od buke u kafeu u kojem je upravo pio svoju *café solo*, unatraške je krenuo kroz vrata i sudario se s nekom ženom. Rekli su jedno drugome „*Perdón*“, razmenili preneražene poglede, i stali kao paralisani. Ta žena je bila Konsuelo Himenez. U toku četiri godine, koliko je prošlo otkako su bili u vezi, Falkon ju je četiri-pet puta krajičkom oka zapazio u uličnoj vrevi ili nekoj prodavnici, a sad je naleteo pravo na nju. Čutili su. Ona nije ni ušla u kafe, već se brže-bolje izgubila u bujici koja je krenula u kupovinu. Konsuelo je na njemu, u svakom slučaju, bila ostavila traga, i onaj topli kutak koji je u svom biću sačuvao za nju, sada je ponovo oživeo.

Nakon što je mrtvozornik pažljivo prošao kroz đubre da potvrdi da je čovek mrtav, sada su veštaci za sudsku medicinu privodili kraju svoj deo posla, pakujući i odnoseći s lica mesta sve što bi moglo biti od značaja za dalju istragu. Mrtvozornik, i dalje pod maskom, odeven u beli kombinezon, drugi put je otišao do žrtve. Zaškiljio je ugledavši nešto u toku tog drugog pregleda. Zapisao je nekoliko reči pa prišao Falkonu, koji je stajao s dežurnim sudijom Huanom Romerom.

„Nema očevidnog uzroka smrti“, reče on. „Nije umro od toga što su mu odsečene ruke. To je učinjeno kasnije. Ruke su mu bile vrlo čvrsto vezane vrpcom. Nema modrica u predelu vrata, kao ni rupa od metaka ili rana od noža. Skalpiran je, ali na lobanji ne vidim nikakva kobna oštećenja. Možda je otrovan, ali to mu se

ne može videti po licu, jer mu je sprženo kiselinom. Izgleda da je mrtav već nekih četrdeset osam sati.“

Kestenjaste oči sudije Romera treptale su ispod maske kad god bi čuo nov poražavajući podatak. Već više od dve godine nije mu zapala nijedna istraga povodom ubistva, a u radu na ono nekoliko ubistava pre toga nije naišao na ovakav stepen svireposti.

„Namera im je bila da niko ne može da ga prepozna, je l' da?“, reče Falkon. „Ima li prepoznatljivih belega drugde na telu?“

„Dajte prvo da ga odnesem u laboratoriju i operem. Skroz je prljav.“

„A šta je s drugim povredama?“, upita Falkon. „Mora da je ovamo dospeo đubretarskim kolima. Trebalo bi da ima nekih tragova.“

„Ako ih i ima, ja ih ne vidim. Možda je izgreban, ali se ne vidi od prljavštine. Sve slomljene kosti i oštećene unutrašnje organe odneću na Institut za sudsku medicinu kad ga budem otvorio.“

Falkon je klimnuo glavom. Sudija Romero je potpisao *levantamiento del cadáver*,* i na scenu stupiše bolničari, koji su razmišljali o tome kako će leš koji se ukrutio u tom položaju da uguraju u kesu i dignu na nosila. Tragedija tog prizora poprimila je blagi prizvuk farse. Bolničarima je namera bila da što manje pomeraju leš kako se iz njega ne bi širili nezdravi gasovi. Na kraju su otvorili kesu za leš, spustili je na nosila, pa ga podigli, i dalje opruženog, i stavili odozgo. Zatakli su patrljke ruku i stopala u kesu i zatvorili rajsferšlus preko izdignute zadnjice. I tako su tu masu, nalik na podignut šator, odneli do kola hitne pomoći, praćeni pogledima grupe radnika gradske čistoće koji se behu okupili da prisustvuju poslednjim trenucima drame. Ljudi su se smejali, a udaljiše se pošto je jedan od njih rekao nešto u stilu „primio ga u bulju za vjeki vjekov“.

Tragedija, farsa, a sad i prostota, pomisli Falkon.

Veštaci su pretražili neposrednu okolinu mesta gde je dotle bilo telo, i nalaze, uredno spakovane u kese, doneli Falkonu.

* Špan.: procedura preuzimanja leša. (Prim. prev.)

„Imamo ovde neke adrese na kovertama koje su pronašli blizu leša“, reče Felipe. „Na tri su isti nazivi ulica. To bi trebalo da nam pomogne da nađemo mesto gde je leš bačen. Cenimo da je tako i završio u položaju fetusa, kako je ležao na dnu kontejnera.“

„A i u priličnoj smo meri sigurni da je bio umotan u ovo...“, reče Horhe pa podiže veliku plastičnu kesu, u koju je bio naguran prljav čaršav. „Ima tragova krvi od odsečenih šaka. Kasnije ćemo da uporedimo...“

„Bio je go kad sam ja došao“, reče Falkon.

„Na nekim mestima se čaršav rašio, a pretpostavljamo da je do toga došlo u đubretarskom kamionu“, reče Horhe. „Čaršav se bio zapleo za jedan od patrljaka.“

„Mrtvozornik je rekao da su zglobovi ruku bili čvrsto vezani vrpcom, i da su šake odsečene tek pošto je nastupila smrt.“

„I pri tom su uredno odstranjene“, reče Horhe. „Nije tek ofrlje sečeno – sve je obavljeno s hirurškom preciznošću.“

„Mogao bi tako i svaki iole dobar kasapin“, reče Felipe. „Ali to što mu je lice sprženo kiselinom, pa još *skalpiran*... Šta vi na osnovu toga zaključujete, glavni inspektore?“

„Mora da je zbog nečega bio veoma poseban čim su se toliko oko njega namučili“, reče Falkon. „Šta je još bilo u đubretarskom kamionu s njim?“

„Nešto otpada iz bašte“, reče Horhe. „Mislimo da je to bačeno u kontejner da se ne bi video leš.“

„Sad ćemo da obavimo širu pretragu okoline“, reče Felipe. „Perez je razgovarao s tipom koji vozi bager, s onim što je pronašao telo, i pominjao je nekakvu crnu mušemu. Možda su na njoj obavili zahvat pošto je nastupila smrt, pa ga onda zašili u čaršav, umotali u mušemu i bacili ga.“

„A znate i sami koliko su nam drage te crne mušeme, zbog otisaka“, reče Horhe.

Falkon je pribeležio adrese koje su pronašli na kovertama, a onda se razidoše. On se vratio do kola, skidajući usput masku s lica. Čulo mirisa još mu nije bilo u toj meri oguglalo na gradski otpad; i dalje mu je želudac bio u grlu. Od neprestane galame koju su dizali bageri nije se čulo gakanje ptica koje su, nanjušivši mrcinu, kružile

iznad njihovih glava, crne spram belog neba. Tužno mesto, čak i za beživotno telo koje više nikakav bol ne može da oseti.

Niži inspektor Emilio Perez sedeo je na zadnjem sedištu patrolnih kola i časkao s pripadnicom odeljenja za ubistva, nekadašnjom opaticom Kristinom Fererom. Perez, dobro građen, tamnoput i naočit poput vodviljskih vedeta iz tridesetih godina dvadesetog veka, kao da je pripadao nekoj drugoj vrsti spram malene, plavokose, prilično obične mlade žene koja je u odeljenje za ubistva sevilske policije prešla iz Kadiza četiri godine ranije. Ali, dok je Perez bio trom i u ponašanju i u razmišljanju, Ferera je bila oštroumna, intuitivna i neumoljiva. Falkon im dade adrese sa koverata, pa im nabroja i pitanja koja će postavljati sagovornicima, i Ferera ih ponovi, sve do poslednjeg, maltene pre nego što je Falkon stigao da kaže sve što je imao.

„Zašili su ga u pokrov“, reče on Kristini Fereri dok je išla prema kolima. „Brižljivo su mu uklonili šake, spržili mu lice, skalpirali ga, ali su ga umotali u pokrov.“

„Verovatno su mislili da mu na taj način iskazuju nekakvo poštovanje“, reče Ferera. „Kao što pomorci rade, ili ono kad sahranjuju mrtve u masovne grobnice posle neke katastrofe.“

„Poštovanje“, ponovi Falkon. „A malo pre toga iskazali su najgore nepoštovanje oduzevši mu i život i identitet. Ima nečeg ritualnog i nemilosrdnog u ovome, zar se i tebi ne čini?“

„Možda su to učinili vernici“, reče Ferera ironično podigavši obrvu. „Znate, mnoge su užasne stvari učinjene u ime božje, glavni inspektore.“

Do centra Sevilje Falkon se vozio kroz čudnovato, žućkasto svetlo dok su se ogromni olujni oblaci, koji su se već neko vreme bili skupljali iznad Arasenskih planina, približavali gradu sa severozapada. Na radiju su javili da će uveče biti pljuskova. Biće to verovatno poslednja kiša pred dugo, toplo leto.

Isprva je pomislio da je osećanje teskobe koje ga je obuzelo posledica telesnog i mentalnog potresa koji je pretrpeo naletevši tog jutra na Konsuelo. Ili je sve to od promene u atmosferskom pritisku, a možda se još nije oslobodio one razdražljivosti koja je ovladala njime kad je ugledao naduven leš na smetlištu? Dok je

stajao na semaforu, shvatio je da ta teskoba seže dublje od svega toga. Instinkt mu je govorio da je došao kraj starom poretku stvari, i da se sada nalazi na zloslutnom početku nečeg novog. Neprepoznatljiv leš bio je nalik neurozi; ružna izbočina što zadire u svest grada iz nekog neslućenog užasa što snuje u dubinama. A uznemiravala ga je upravo slutnja tog neslućenog užasa, dovoljno moćnog da preobrati duše, pokrene duhove i izmeni ljudske živote.

Kada se, posle niza sastanaka sa sudijama u zgradi suda, vratio u stanicu, bilo je već sedam sati, i činilo mu se da je veče neka-ko poranilo. Miris kiše bio je težak kao metal u naelektrisanom vazduhu. Grmelo je, činilo se, još tamo negde, u daljini, ali nebo se bilo već smrklo kad blesnuše prve munje, poput smrti koja maši metu.

Perez i Ferera čekali su ga u njegovoj kancelariji. Pratili su ga pogledima dok je prilazio prozoru, a prve, teške kapi kiše počele da dobuju po staklu. Čudno je to stanje kad si zadovoljan životom, pomisli on dok se laka para dizala s parkirališta. Baš onda kad ti se život učini dosadnim, a želja za promenom nametne ti se kao idealno rešenje, pojavi se i neka nova, naopaka životna sila, i um najednom grabi i zubima i noktima ne bi li se uhvatio za ono što mu sad liči na blaženstvo pre pada.

„Šta ste našli?“, upita on, krenu prema svom stolu, pa se sruči u fotelju.

„Niste nam rekli vreme smrti“, reče Ferera.

„Izvinite. Četrdeset osam sati, tako je procenjeno.“

„Pronašli smo kontejnere gde su bačene koverte. Nalaze se u centru starog grada, na uglu jednog ćorsokaka i Ulice Boteros, između Trga Alfalfa i Trga Kristo de Burgos.“

„U koliko sati prazne te kontejnere?“

„Svake večeri između jedanaest i ponoći“, reče Perez.

„Ako je onako kako mrtvozornik kaže, to znači da je umro u subotu, trećeg juna, u neko doba večeri“, reče Ferera, „i verovatno nisu imali vremena da bace telo pre tri ujutro u nedelju.“

„Gde su sada ti kontejneri?“

„Naložili smo da ih pošalju kod veštaka, da se istraže tragovi krvi.“

„Ali tu nam se možda i neće posrećiti“, reče Perez. „Felipe i Horhe su pronašli nešto crne mušeme i misle da je u nju bilo umotano telo.“

„Da li se iko od ljudi s kojima ste razgovarali na adresama koje smo našli na kovertama seća crne mušeme na dnu nekog od tih kontejnera?“

„Nismo znali za crnu mušemu dok smo razgovarali s njima.“

„Naravno da niste“, reče Falkon, koji još ne beše u stanju da se usredsredi na sitne pojedinosti, budući i dalje zaokupljen pređašnjim nemiro. „A što mislite da je telo bačeno u tri ujutro?“

„Subota veče u blizini Alfalfa... znate i sami kako je u tom kraju... svi oni klinici po kafanama i na ulicama.“

„A što su odabrali baš te kontejnere, ako je tu gužva?“

„Možda su odranije znali za te kontejnere“, reče Perez. „Znali su da mogu da se parkiraju u mračnom, tihom ćorsokaku, a znali su i to kada se kontejneri prazne. Mogli su da isplaniraju. A da se ratosiljaju tela dovoljno im je bilo nekoliko sekundi.“

„Vide li se ti kontejneri iz nekog od okolnih stanova?“

„Sutra ćemo ponovo navratiti do stanova u ćorsokaku“, reče Perez. „Stan s najboljim pogledom nalazi se u dnu uličice, ali danas nikoga nije bilo kod kuće.“

Dugotrajan, pulsirajući blesak munje propratila je grmljavina tako glasna da im se učinilo kako im se nebo prolama nad glavama. Sve troje nagonski pognuše glave, a cela policijska stanica utonu u mrak. Napipavajući u mraku tražili su baterijsku lampu, dok je kiša jarosno šibala zgradu, u talasima zapljuskujući parkiralište. Ferera uključi lampu i osloni je na neke fascikle, pa ponovo sedoš.

Još je sevalo, i oni su samo žmirkali, gledajući u prozor kroz koji je dopirala zaslepljujuća svetlost. Uto se u podrumu aktivirao generator za hitne slučajeve. Svetla počеше da se pale. Falkonu je mobilni vibrirao na radnom stolu: mrtvozornik mu porukom javlja da je obdukcija završena i da će mu sutra u pola devet biti na raspolaganju da porazgovaraju o rezultatima. Falkon mu uzvрати poruku, napisavši da će ujutro doći pravo kod njega. Onda baci mobilni natrag na sto, pa se zagleda u zid.

„Nešto ste mi uznemireni, glavni inspektore“, reče Perez, koga je krasila navika da naglas konstatuje ono što ionako svi vide, dok je Falkona, opet, krasila navika da ne obraća pažnju na njega.

„Imamo neidentifikovan leš, koji možda i neće biti moguće identifikovati“, reče Falkon, nastojeći da sredi misli, kao i da dà Perezu i Fereri smernice za dalji rad na istrazi. „Šta mislite, koliko je ljudi učestvovalo u ovom ubistvu?“

„Najmanje dvoje“, reče Ferera.

„Prvo ubili, pa skalpirali, pa odsekli šake, pa kiselinom spržili lice... Da, što li su mu sekli šake kad su mogli kiselinom da mu sprže otiske prstiju?“

„Zbog nečega su im njegove šake bile važne“, primeti Perez.

Falkon i Ferera razmeniše poglede.

„Nastavi da razmišljaš, Emilio“, reče Falkon. „U svakom slučaju, ubistvo je bilo planirano, dakle s predumišljajem, i izvršiocima je bilo važno da se ne sazna identitet žrtve. Zašto?“

„Zato što bi identitet leša vodio ka ubicama“, reče Perez. „Većina žrtava ubistava strada od ruke nekog...“

„Ili?“, reče Falkon. „Šta ako *nema* očigledne veze?“

„Identitet žrtve i/ili saznanje u vezi s umećima ubijenoga mogli bi da ugroze nastavak operacije“, reče Ferera.

„Dobro. Kaži mi sada koliko je po tvom mišljenju ljudi, ali stvarno, bilo potrebno da bi se otarasili tela tako što će ga ostaviti u jednom od tih kontejnera“, reče Falkon. „Otvori na kontejnerima nalaze se u visini grudi prosečne odrasle osobe, a sve je to moralo da bude obavljeno u roku od nekoliko sekundi.“

„Troje da se reše tela, i dvoje da čuvaju stražu“, reče Perez.

„Ako se nagne kontejner tako da otvor dođe do samog prtljajnika automobila, mogla bi i njih dvojica to da završe“, reče Ferera. „A svi koji bi eventualno u tom času dolazili Ulicom Boteros bili bi pijani i drali bi se. Kola bi morao neko i da vozi. Najviše troje njih, dakle.“

„Troje ili petoro, šta vam to govori?“

„Čitava banda“, reče Perez.

„Banda koja radi – šta?“

„Drogira se?“, reče Perez. „Odseku mu šake, sprže mu lice...“

„Krijumčarima droge nije običaj da zašivaju ljude u pokrove“, reče Falkon. „Oni upućuju čoveka, a ovde nemamo rupe od metka... čak ni rane od noža.“

„Ne liči to na klasično pogubljenje“, reče Ferera, „pre će biti da su i mimo svoje volje morali to da učine.“

Falkon im reče da ponovo posete sve stanove iz kojih se pruža pogled na kontejnere za smeće, i to rano ujutro, pre nego što stanari odu na posao. Njihov je zadatak da utvrde da li je u bilo kojem od tih kontejnera bilo crne mušeme, i da li je neko čuo ili video neka kola u nedelju oko tri ujutro.

Dole, u laboratoriji sudske medicine, Felipe i Horhe bili su naložili da se stolovi pomere u stranu, a crna mušema raširi po podu. Dva velika kontejnera iz Ulice Boteros već su bila u ćošku, zapečaćena. Horhe je radio s mikroskopom, dok je Felipe, spustivši se na sve četiri, mileo po mušemi, noseći naočare s uveličavajućim staklima kućne izrade.

„Krv na belom pokrovu iste je grupe kao ona pronađena na crnoj mušemi. Nadamo se da će se sutra ujutro poklopiti i rezultati DNK testa“, reče Horhe. „Meni ovo izgleda kao da su ga položili licem nadole na mušemu pre nego što će obaviti zahvat.“ Predočio je Falkonu rezultate dobijene na osnovu ostataka pljuvačke i krvi, kao i dve stidne dlačice; sve je odgovaralo žrtvinoj visini.

„I na njima ćemo obaviti DNK testove“, reče on.

„A šta bi s kiselinom na licu?“

„To mora da su obavili negde drugde pa sprali kiselinu. Ništa nije ostalo.“

„Ima li otisaka?“

„Otisaka prstiju nema, samo otisak stopala u levom gornjem kvadrantu“, reče Felipe. „Horhe kaže da je reč o patici marke najk, a takve nose hiljade i hiljade ljudi.“

„Hoćete li stići večeras da pogledate i ona dva kontejnera?“

„Pogledaćemo, ali ako je bio dobro umotan, ne bih se bogzna koliko nadao da ćemo tamo naći krv ili pljuvačku“, reče Felipe.

„Jeste li proverili spisak nestalih osoba?“, upita Horhe.

„Ne znamo još ni da li je španski državljanin“, reče Falkon. „Sutra ujutro ću se videti s mrtvozornikom. Nadajmo se da ima nekih prepoznatljivih belega na telu.“

„Stidna dlačica mu je tamne boje“, reče Horhe cereći se. „A krvna grupa mu je 0 pozitivna... znači li to nešto?“

„Svaka čast, samo tako nastavite“, reče Falkon.

Kiša je i dalje padala, ali obeshrabrujuće slabije posle neobuzdanog ludila s kojim se na grad sručio prvi pljusak. Falkon je obavio nešto papirologije misleći na sasvim druge stvari. Okrenuo se od kompjutera i zagledao u odraz svoje kancelarije u tamnom prozoru. Treperila je fluorescentna svetlost. Kapi kiše dobovale su po staklu kao da to tamo neki ludak hoće da mu privuče pažnju. Falkon je iznenadio samoga sebe. Nekada je istraži pristupao kao pravi naučnik, poslovično bi jedva čekao da se domogne izveštaja s obdukcije i dokaznog materijala od forenzičara. Sada je više bio okrenut sopstvenoj intuiciji. Pokušavao je da ubedi sebe da to tako ide s iskustvom, ali ponekad bi mu se učinilo da je reč o pukoj lenjosti. Trznuo se kad mu je zazujao mobilni: poruka od devojke s kojom je u to vreme bio, Laure, koja ga poziva na večeru. On pogleda u monitor i uhvati sebe kako nesvesno trlja ruku na mestu gde je dodirnuo Konsuelino telo na ulazu u kafe. Oklevajući da li da uzvрати poruku, uzeo je mobilni. Zašto je najednom sve postalo toliko složeno? Poslaće tu poruku kasnije, kad stigne kući.

Kiša je usporila saobraćaj. Na radiju su izveštavali o uspehoj procesiji Bogorodice Rosijske koja se toga dana odigrala. Falkon je prešao reku i pripojio se metalnoj zmiji što je vijugala ka severu. Dok je stajao na semaforu, zapisao je nešto i ne razmišljajući o tome šta piše pre nego što će skrenuti desno, u Ulicu Rejes Katolikos. Odatle se upustio u lavirint uličica. U jednoj od njih živeo je i on, u monumentalnoj, preterano velikoj kući koju je nasledio šest godina ranije. Parkirao se između stabala narandže što vode ka ulazu u kuću u Ulici Bajlen, ali nije izašao iz kola. Opet se natezao s onim nemirom, ali ovoga puta to je bilo u nedvosmislenoj vezi s Konsuelo – s onim, tačnije, što je toga jutra prepoznao na njenom licu. Oboje su se prepali ugledavši se, ali nije Falkon samo šok zapazio u njenom pogledu. Bila je to patnja.

Izašao je iz automobila, otvorio mala vrata na mesingom ojačanoj kapiji od hrastovine, pa prošao kroz dvorište. Mermerni pod i dalje se presijavao od kiše. Svetlašće koje je žmirkalo s one

strane staklenih vrata njegove radne sobe kazivalo mu je da ga na telefonskoj sekretarici čekaju dve poruke. Pritisnuo je dugme i stajao tako u mraku, gledajući preko trema u skulpturu bronzanog dečaka u trku na fontani. Glas njegovog druga iz Maroka, Jakuba Dijurija, ispuni sobu. Pozdravio je Havijera na arapskom, pa glatko prešao na savršen španski. Narednog vikenda, kaže, putuje u Pariz, a na proputovanju će svratiti u Madrid, pa ga zanima da li bi mogli da se vide. Je li to podudarnost, ili je sve međusobno povezano? Upravo je i isključivo zbog Konsuelo Himenez Falkon svojevremeno i upoznao Jakuba Dijurija, jednog od retkih s kojima se zblížio. To je ta moć intuicije: počneš da veruješ da sve ima neko značenje.

Druga poruka bila je od Laure, koju je i dalje zanimalo da li će doći kod nje na večeru; biće samo njih dvoje. Nasmešio se čuvši tu poruku. On i Laura nisu u potpunosti polagali pravo jedno na drugo, takav su odnos uspostavili. Vidala se ona redovno i s drugim muškarcima, i njemu je to odgovaralo... sve do toga časa kad se, bez vidnog razloga, sve promenilo. Da jede paelju* i provede noć s Laurom najednom mu se učinilo naprosto smešnim.

Nazvao ju je i rekao da neće stići na večeru, ali da će kasnije navratiti na piće.

U kući nije imao hrane. Spremačica je očigledno pretpostavila da će negde izaći na večeru. A celoga dana ništa nije pojeo. Onaj leš na deponiji poremetio mu je planove za ručak i upropastio mu apetit. Sada je bio gladan. Izašao je da se prošeteta. Sveže je bilo na ulicama posle kiše, izašlo je mnogo sveta. Nije zapravo ni počeo da razmišlja o tome kuda će dok nije uhvatio sebe kako skreće iza Crkve Svih svetih. Tek tada je morao samome sebi da prizna da se zaputio u novi Konsuelin restoran.

Konobar mu je doneo jelovnik, i Falkon odmah naruči. *Pan de casa*** je stigao brzo, a sa njim i tanko sečena šunka i premaz od paradajza, belog luka i maslinovog ulja. Uživao je u svakom

* Španski specijalitet od pirinča, povrća, crvenog mesa, piletine i morskih plodova, jedan od zaštitnih znakova kuhinje Iberijskog poluostrva. (Prim. prev.)

** Špan.: domaći hleb. (Prim. prev.)

zalogaju zalivajući ga pivom. Najednom se odvaživši, izvadio je iz džepa jednu vizitkartu i na poleđini napisao: *Večeram ovde, i baš se nešto pitam da li bi popila sa mnom čašu vina. Havijer.* Kad se konobar vratio noseći *revuelto de setas* – omlet s pečurkama – nasuo mu je čašu crvene riohe, i Havijer mu dade posetnicu.

Kasnije se konobar opet pojavio s nekim majušnim narescima od jagnjetine, pa mu dopunio čašu vinom.

„Nije tu“, reče. „Ostavio sam vizitkartu na njen sto, tako da zna da ste tu.“

Falkon je znao da konobar laže. Beše to jedna od prednosti detektivskog posla – da znaš kad te neko laže. Pojeo je nareske osećajući se krajnje glupo što je uopšte poverovao da je sve međusobno povezano. Pijuckajući treću čašu vina, naručio je kafu. U deset časova i četrdeset minuta ponovo je bio na ulici. Naslonio se na zid preko puta ulaza u restoran, računajući da će je možda uloviti kad bude izlazila.

Dok je stajao tako i strpljivo čekao, mnogo je toga prevrnuo u glavi. Čudo jedno koliko je u prethodnom periodu malo razmišljao o svom unutrašnjem svetu, otkako je ono, četiri godine ranije, prestao da ide kod psihijatra.

A kada je, jedan sat kasnije, digao ruke od čekanja, tačno je znao šta će sledeće učiniti. Bio je čvrsto rešen da stavi tačku na svoj površni odnos s Laurom i, ukoliko mu to posao dozvoli, posveti se tome da vrati Konsuelo u svoj život.

2

Sevilja – utorak, 6. jun, 2.00

Konsuelo Himenez je sedela u kancelariji u svom prestižnom restoranu, u samom srcu Makarene, starog radničkog dela Sevilje. Bila je u stanju pojačane zabrinutosti, a tri čaše makalana* koje je popila u te noćne sate nisu ni najmanje pomogle da se ta zabrinutost ublaži. Na stanje u kojem se Konsuelo već neko vreme nalazila nije povoljno uticao ni neočekivani susret s Havijerom, a situaciju je dodatno pogoršalo saznanje da on, eto, večera jedva desetak metara od mesta gde ona u tom času sedi. Njegova vizitkarta ležala je na stolu pred njom.

Konsuelo je sasvim bila svesna svog mentalnog i fizičkog stanja. Nije bila od onih koji, kad padnu u očaj, gube kontrolu nad svojim životom pa se i nesvesno prepuštaju piru samouništenja. Konsuelo je bila preterano istančana, a i isključena iz sopstvenog života da bi sebi tako nešto dozvolila. Toliko, zapravo, isključena da bi ponekad uhvatila samu sebe kako odozgo gleda na sopstvenu plavu kosu ispod koje se krije um što tumara po razvalinama njenog unutrašnjeg života. Čudno je to stanje bilo: fizički u dobroj formi za svoje godine, mentalno i dalje izrazito usredsređena na posao, lepo se nosi, kao i uvek, ali... kako to nazvati? Ona, prosto, nije imala reči kojima bi opisala ono što se događa u njoj. Jedino joj je preostajalo da opiše sliku iz nekog televizijskog dokumentarca o globalnom zagrevanju: ključni elementi primitivne strukture jednog starog glečera istopili su se na neočekivano visokim letnjim temperaturama i, bez upozorenja, ogromna ledena masa survala

* *Macallan*, vrsta škotskog viskija. (Prim. prev.)